

Natuurtoets varkensstallen aan de Mussenhorstweg 2 te Wehl

In het kader van de Wet Natuurbescherming

In opdracht van:
Mts. Steintjes-Scholten
Bleeksestraat 2
7031 EL Wehl

Colofon

Tekst Foto's en samenstelling: Ronald van Os

Versie: 0.2

Status rapport: Definitief

Datum rapport: 14 juni 2021

Aantal pagina's: 15

Vosnatuurbeheer

Hal 11

5296 PZ Esch

Mobiel: 06-51213344

ronald@vosnatuurbeheer.nl

www.vosnatuurbeheer.nl

Inhoud

1. Inleiding	5
1.1 Doel	5
1.2 Ingreep	5
1.3 Onderzoek aanpak	5
2. Plangebied	6
3. Wettelijk kader	8
3.1 De Wet Natuurbescherming	8
3.1.1 Zorgplicht en verbodsbepalingen	8
3.1.2 Beschermingsregimes	8
3.1.3 Ontheffingen	9
4 Toetsing Wet Natuurbescherming	10
4.1 Gebiedenbescherming	10
4.1.1 Gelders Natuurnetwerk en Groene Ontwikkelingszone	10
4.1.2 Natura 2000-gebied Rijntakken	10
4.2 Soortenbescherming	10
4.2.3 Broedvogels	10
4.2.4 Flora	10
4.2.5 Amfibieën, reptielen en vissen	11
4.2.6 Libellen en dagvlinders	11
4.2.7 Overige ongewervelden	11
4.3 Effecten voorgenomen ingreep gebiedsbescherming	11
4.3.1 Gelders Natuurnetwerk en Groene Ontwikkelingszone	11
4.3.2 Natura 2000-gebied Rijntakken	11
4.4 Effecten voorgenomen ingreep soortenbescherming	11
4.4.1 Grondgebonden zoogdieren	11
4.4.2 Vleermuizen	11
4.4.3 Broedvogels	11
4.4.4 Flora	11
4.4.5 Amfibieën, reptielen en vissen	11
4.4.6 Libellen en dagvlinders	12
4.4.7 Overige ongewervelden	12
5 Conclusie en aanbevelingen	13
5.1 Conclusie	13
5.2 Aanbeveling	13

1. Inleiding

Mts Steintjes en Scholten zijn voornemens om aan de Mussenhorstweg 2 te Wehl de varkensstallen te slopen en er voor in de plaats twee woningen te realiseren. In het kader van de Wet Natuurbescherming is het van belang om inzicht te krijgen in het voorkomen van beschermde planten en/of diersoorten. Derhalve is er een natuurtoets uitgevoerd door Vos Natuurbeheer in de persoon van Ronald van Os.

1.1 Doel

Het doel van deze natuurtoets is om inzichtelijk te krijgen of de ingreep mogelijk negatieve gevolgen heeft voor de beschermde natuurwaarden.

De volgende vragen zullen dan ook beantwoord worden:

- Komen er binnen het plangebied beschermde soorten en gebieden voor?
- Op welke wijze kunnen eventuele negatieve gevolgen beperkt of voorkomen worden?
- Wordt met de ingreep de wet overtreden en is een ontheffing noodzakelijk?

1.2 Ingrep

De werkzaamheden houden in hoofdzaak het volgende in:

De bestaande varkensstallen worden gesloopt en daarvoor in de plaats komen twee woningen.

1.3 Onderzoek aanpak

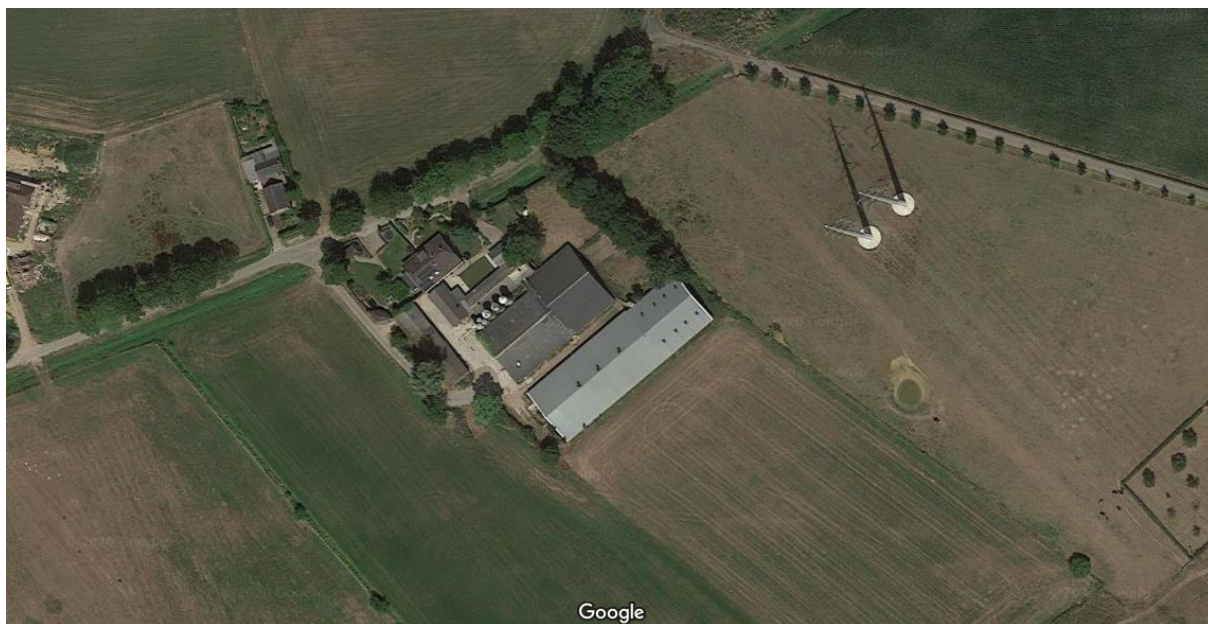
Het onderzoeksgebied is op dinsdag 1 december 2020 bezocht door Ronald van Os van Vos Natuurbeheer. Tijdens dit bezoek is er gekeken naar het mogelijk voorkomen van beschermde soorten. De stallen zijn van binnen en van buiten geïnspecteerd met een zaklamp, verrekijker, endoscoop en is er gebruik gemaakt van een ladder. Er is voornamelijk gekeken naar bewoning en sporen van bewoning in de vorm van ontlasting, braakballen en vraat.

Bij alle gebouwen is er uitvoerig gekeken met zaklamp en waar nodig met endoscoop, achter de boeiboorden waar voldoende ruimte aanwezig was, in scheuren en kieren tussen hout, stenen en onder de golfplaten. Ook is er gekeken achter de aansluiting met damwanden en muren. Tevens zijn alle ruimtes en zolders bezocht op aanwezigheid of sporen van vleermuizen en steenmarter.

Om e.e.a. te verduidelijken zijn er foto's gemaakt tijdens het bezoek. De gebouwen waren zowel van binnen als van buiten goed te inspecteren. Naast een feitelijk veldbezoek is er ook een bureaustudie uitgevoerd middels de QuickScanhulp: '© NDFF - quickscanhulp.nl 08 december 2020'. Hieruit komen de beschermde soorten binnen een straal van 0 – 1 km en 1 – 5 km. De soorten die verder weg zitten zijn hier niet relevant gezien de ingreep.

2. Plangebied

Het perceel aan de Mussenhorstweg 2 te Wehl ligt aan een doodlopende weg ten zuidoosten van het dorp Wehl in gemeente Doetinchem provincie Gelderland. De directe omgeving bestaat uit een agrarische omgeving en de bebouwde kom bevindt zich op ongeveer een kilometer afstand. In Afbeelding 1 wordt het plangebied en zijn directe omgeving weergegeven. In Afbeelding 2 staan de stallen weergegeven die gesloopt gaan worden. Afbeelding 3 geeft een impressie van de stallen die gesloopt gaan worden.

Afbeelding 1. Plangebied de aan de Mussenhorstweg te Wehl. (Bron: GoogleMaps)

Afbeelding 2. De te slopen stallen

Afbeelding 3. Een impressie van de stallen

3. Wettelijk kader

In Nederland hebben we te maken met nationale en internationale regelgeving die bedreigde flora en fauna en hun leefomgeving beschermen.

3.1 De Wet Natuurbescherming

Doelstelling van de Wet natuurbescherming in het kader van soortbescherming is het beschermen en ontwikkelen van natuur, mede vanwege de intrinsieke waarden, en het behouden en herstellen van biologische diversiteit. Het uitgangspunt van de wet is 'nee, tenzij'. Dit betekent dat activiteiten met een schadelijk effect op beschermde soorten in principe verboden zijn. Van het verbod op schadelijke handelingen ('nee') kan onder voorwaarden ('tenzij') worden afgeweken, met een ontheffing of vrijstelling. Het verlenen hiervan valt onder de bevoegdheid van de provincie. Daarnaast erkent de wet dat ook dieren die geen direct nut opleveren voor de mens van onvervangbare waarde zijn; de erkenning van de intrinsieke waarde van het in het wild levende dier. Deze erkenning is terug te vinden in de zorgplicht.

3.1.1 Zorgplicht en verbodsbepalingen

Voor alle flora en fauna die in het wild voorkomen geldt een algemene zorgplicht. Deze zorgplicht houdt in dat iedereen voldoende zorg in acht moet nemen met betrekking tot in het wild levende flora en fauna en het leefgebied van deze flora en fauna. Voor de uitvoer van handelingen (bijvoorbeeld ruimtelijke ontwikkelingen) betekent dit dat voorafgaand aan de uitvoer er inzicht moet zijn in de aanwezige flora en fauna en wat het effect van de handelingen is op de aanwezige flora en fauna. Negatieve effecten op de aanwezige flora en fauna moeten in alle gevallen tot het minimale worden beperkt, ook als er een vrijstelling is voor bepaalde soorten, of als een ontheffing is verleend.

3.1.2 Beschermingsregimes

De Wet natuurbescherming kent verschillende beschermingsregimes. Er is een apart beschermingsregime voor soorten die vallen onder de Vogelrichtlijn, een apart beschermingsregime voor soorten die vallen onder de Habitatrichtlijn, het Verdrag van Bonn en het Verdrag van Bern. Daarnaast is er een apart beschermingsregime voor soorten die vanuit een nationaal belang beschermd worden. Elk beschermingsregime kent zijn eigen verbodsbepalingen en vereisten aan ontheffingen of vrijstellingen. De verschillende beschermingsregimes zijn in de Wet natuurbescherming vertaald naar de volgende categorieën:

1. Alle van nature in Nederland in het wild levende vogels zijn beschermd onder het beschermingsregime van de Europese Vogelrichtlijn (paragraaf 3.1);
2. Soorten, niet vogels zijnde, van de Europese Habitatrichtlijn bijlage IV onderdeel a, het Verdrag van Bern bijlage II en het Verdrag van Bonn bijlage I, voor zover hun natuurlijke verspreidingsgebied zich in Nederland bevindt (paragraaf 3.2);
3. 'Andere soorten', waaronder soorten die vanuit nationaal belang bescherming behoeven (paragraaf 3.3).

Categorie 1 (§ 3.1)	Categorie 2 (§ 3.2)	Categorie 3 (§ 3.3)
<i>Art 3.1 lid 1</i> Het is verboden in het wild levende vogels opzettelijk te doden of te vangen	<i>Art 3.5 lid 1</i> Het is verboden soorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen	<i>Art 3.10 lid 1a</i> Het is verboden soorten opzettelijk te doden of te vangen
<i>Art 3.1 lid 2</i> Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen	<i>Art 3.5 lid 4</i> Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren te beschadigen of te vernielen	<i>Art 3.10 lid 1b</i> Het is verboden de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren opzettelijk te beschadigen of te vernielen
<i>Art 3.1 lid 3</i> Het is verboden eieren te rapen en deze onder zich te hebben	<i>Art. 3.5 lid 3</i> Het is verboden eieren van dieren in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen	
<i>Art 3.1 lid 4 en lid 5</i> Het is verboden vogels opzettelijk te storen, tenzij de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort	<i>Art 3.5 lid 2</i> Het is verboden dieren opzettelijk te verstoren	
	<i>Art 3.5 lid 5</i> Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen	<i>Art 3.10 lid 1c</i> Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen

3.1.3 Ontheffingen

Het is mogelijk om in bepaalde gevallen verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming middels een ontheffing of vrijstelling te ontwijken. Om in aanmerking te komen voor een ontheffing of vrijstelling moet aan drie eisen/criteria worden voldaan:

- Er is geen andere bevredigende oplossing voorhanden om overtreding van een verbodsartikel te voorkomen;
- De handelingen worden uitgevoerd in het kader van een wettelijk belang. Voorbeelden van dergelijke belangen zijn ruimtelijke ontwikkeling, bestendig beheer en volksgezondheid;
- De handelingen als geheel mogen geen afbreuk doen aan de gunstige staat van instandhouding van een soort.

4 Toetsing Wet Natuurbescherming

4.1 Gebiedenbescherming

4.1.1 Gelders Natuurnetwerk en Groene Ontwikkelingszone

Uit de kaarten van de provincie Gelderland blijkt dat het plangebied buiten het Gelders Natuurnetwerk en Groene Ontwikkelingszone ligt.

4.1.2 Natura 2000-gebied Rijntakken

Uit de kaarten van de provincie Gelderland blijkt dat het dichtstbijzijnde N2000 gebied op ongeveer negen kilometer afstand van het plangebied ligt. Het betreft het Natura 2000-gebied Rijntakken.

4.2 Soortenbescherming

4.2.1 Grondgebonden zoogdieren

Volgens de QuickScan hulp komen er binnen een straal van 1 km van het plangebied beschermde soorten voor als de bever. Echter is het plangebied niet geschikt als biotoop voor de bever vanwege het ontbreken van water met begroeiing. Tijdens het veldbezoek zijn er geen sporen of andere aanwijzingen gevonden waaruit blijkt dat er verblijfplaatsen van beschermde soorten als steenmarter of andere kleine marterachtigen binnen het plangebied voorkomen. Het plangebied bevindt zich in een gecultiveerde agrarische omgeving. Bunzing hermelijn en wezel komen alleen voor in ruigtes als bosranden, hagen met greppels en sloten. Deze soorten leven graag in een omgeving waar veel dekking in de vorm van vegetatie aanwezig is. Maar ook voor de hermelijn en de bunzing in vochtige of zelfs moerasachtige omgevingen.

4.2.2 Vleermuizen

Volgens de QuickScan hulp komt er binnen een straal van 1 km alleen de gewone dwergvleermuis voor. Binnen de straal van 1 – 5 km komt de gewone- en de grijze grootoorvleermuis, laatvlieger, ruige dwergvleermuis en meervleermuis voor als gebouw bewonende soorten. Het plangebied waar de ingreep plaats gaat vinden is alleen geschikt voor de gebouw bewonende soorten. Er zijn tijdens het veldbezoek geen sporen aangetroffen die er op duiden dat vleermuizen gebruik maken van de gebouwen. Daarnaast zijn de varkensstallen niet geschikt voor bewoning door vleermuizen vanwege de stankoverlast. Vleermuizen zijn gevoelig voor verstoring door stank. De overige stallen zijn belegd met golfplaten en hebben enkel steens muren met houten opbouw. Vanwege deze constructie zijn de stallen erg tochtig. Vleermuizen houden niet van tocht.

4.2.3 Broedvogels

Volgens de QuickScan hulp komen er binnen het plangebied alleen de kerkuil en de huismus voor met jaarrond beschermde nesten. Daarnaast komen er algemene broedvogels voor.

Binnen het plangebied is tijdens het veldbezoek de huismus aangetroffen in het woonhuis. In de stallen die gesloopt gaan worden zijn geen nesten van de huismus aangetroffen. Van de kerkuil zijn geen sporen van bewoning aangetroffen in de vorm van een nest, ontlasting en braakballen.

4.2.4 Flora

Volgens de QuickScan hulp komen er binnen het plangebied geen beschermde soorten voor. Tijdens het veldbezoek zijn er ook geen beschermde soorten aangetroffen.

4.2.5 Amfibieën, reptielen en vissen

Binnen het plangebied is geen geschikt habitat aanwezig voor deze soortgroepen. Er is geen leefgebied in de vorm van water en ruigtes aanwezig.

4.2.6 Libellen en dagvlinders

Binnen het plangebied is geen geschikt habitat aanwezig voor deze soortgroepen.

4.2.7 Overige ongewervelden

Binnen het plangebied is geen geschikt habitat aanwezig voor deze soortgroepen. Er is geen bos en dan met name naaldbos aanwezig voor bijvoorbeeld beschermde mierensoorten.

4.3 Effecten voorgenomen ingreep gebiedsbescherming

4.3.1 Gelders Natuurnetwerk en Groene Ontwikkelingszone

Het plangebied ligt buiten het Gelders Natuurnetwerk en Groene Ontwikkelingszone. Deze gebieden kennen geen externe werking. Negatief effect op het Gelders Natuurnetwerk en Groene Ontwikkelingszone is daarmee uitgesloten.

4.3.2 Natura 2000-gebied Rijntakken

Het plangebied ligt op 9 km afstand van het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied Rijntakken. Vanwege de aard van de ingreep en de ligging van het Natura 2000-gebied mag er aangenomen worden dat een negatief effect op dit gebied uitgesloten is.

4.4 Effecten voorgenomen ingreep soortenbescherming

4.4.1 Grondgebonden zoogdieren

Binnen het plangebied komen geen beschermde soorten voor. Van de steenmarter zijn geen sporen aangetroffen. Een negatief effect op grondgebonden zoogdieren is daarmee uitgesloten.

4.4.2 Vleermuizen

Binnen het plangebied komen beschermde soorten voor. Echter zijn de stallen niet geschikt als verblijfplaats voor vleermuizen. Een aanvullend onderzoek naar deze soortgroep en functies is dan ook niet noodzakelijk.

4.4.3 Broedvogels

Binnen het plangebied komen beschermde soorten voor als de huismus. Echter nestelt de huismus in de aangrenzende woning en niet in de te slopen stallen. Een aanvullend onderzoek naar huismus is dan ook niet noodzakelijk. Voor de overige broedvogels geldt dat als de sloop buiten het broedseizoen plaats vindt er geen negatief effect te verwachten is. Het broedseizoen loopt van maart tot en met augustus.

4.4.4 Flora

Binnen het plangebied komen geen beschermde soorten voor. Een aanvullend onderzoek naar deze soortgroep is dan ook niet noodzakelijk.

4.4.5 Amfibieën, reptielen en vissen

Binnen het plangebied komen geen beschermde soorten voor. Een aanvullend onderzoek naar deze soortgroepen is dan ook niet noodzakelijk.

4.4.6 Libellen en dagvlinders

Binnen het plangebied komen geen beschermde soorten voor. Een aanvullend onderzoek naar deze soortgroepen is dan ook niet noodzakelijk.

4.4.7 Overige ongewervelden

Binnen het plangebied komen geen beschermde soorten voor. Een aanvullend onderzoek naar deze soortgroepen is dan ook niet noodzakelijk.

5 Conclusie en aanbevelingen

5.1 Conclusie

Uit de natuurtoets is naar voren gekomen dat er binnen het plangebied bij de ingreep geen negatief effect ontstaat op beschermde gebieden en soorten. Er hoeft geen aanvullend onderzoek uitgevoerd te worden naar de aanwezigheid van beschermde soorten.

Wanneer er buiten het broedseizoen van algemeen voorkomende vogels gestart wordt met de werkzaamheden zal er voor deze soortgroep geen negatief effect optreden.

5.2 Aanbeveling

Omdat er binnen het plangebied huismussen voorkomen is het aan te bevelen om het terrein huismusvriendelijk in te richten. In het kennisdocument van de huismus wordt uitgebreid uitleg gegeven over het inrichten van het terrein voor de huismus. In de bijlage is een link naar het kennisdocument van de huismus bijgevoegd.

Bronnen en Literatuur

- Google Maps
- Broekhuizen, S., B. Hoekstra, V. van Laar, C. Smeenk & J.B.M. Thissen, 1992. Atlas van de Nederlandse zoogdieren. KNNV Uitgeverij, Utrecht.
- Dietz, C., O. von Helversen & D. Nill, 2011. Vleermuizen. Alle soorten van Europa en Noord-West Afrika. Tirion Natuur.
- Limpens, H., K. Mostert & W. Bongers, 1997. Atlas van de Nederlandse vleermuizen. KNNV Uitgeverij, Utrecht.
- '© NDFF - quickscanhulp.nl 08 december 2020'
- <https://www.bij12.nl/assets/BIJ12-2017-009-Kennisdocument-Huismus-1.0.pdf>
- <https://www.bij12.nl/assets/BIJ12-2017-004-Kennisdocument-Gewone-dwergvleermuis-1.0.pdf>
- <https://www.zoogdiervereniging.nl/sites/default/files/imce/nieuwewite/Overigen/downloads/15908%20Handreiking%20kleine%20Marters%20DIGITAAL.pdf>